

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0112/2021/K
Č.sp.: 4670-2021-BA

Bratislava 26. 10. 2021

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) bod 3. v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach vo veci uloženia pokuty za porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov rozhodol tak, že účastníkovi konania VEGUM a. s., Gumárenská 337, 972 23 Dolné Vestenice, IČO: 44 141 211

ukladá pokutu

podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach za to, že sa dopustil správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. ae) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach tým, že porušil povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach

vo výške 1 300,- eur
(slovom tisícristo eur).

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví pri výkone svojej pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach zistil, že spoločnosť VEGUM a. s., Gumárenská 337, 972 23 Dolné Vestenice, IČO: 44 141 211 nepredložila v čase od 02. 09. 2020 do 60 dní, t. j. do 31. 10. 2020 úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien ustanovených vo vyhláske č. 181/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov, čím porušila povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a dopustila sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. ae) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Pokutu spolu vo výške 1 300,- eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu: SK598180000007000442847, KS 6348, VS 501122021.

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) kontrolou plnenia povinností regulovaných subjektov podľa zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) zistil, že spoločnosť VEGUM a. s., Gumárenská 337, 972 23 Dolné Vestenice, IČO: 44 141 211 (ďalej len „spoločnosť VEGUM“) si svoju povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. voči úradu nespĺnila.

Spoločnosť VEGUM bola zapísaná dňa 30. 04. 2008 do Obchodného registra Okresného súdu Trenčín, oddiel: Sa, vložka číslo: 10529/R. Spoločnosť VEGUM je držiteľom povolenia č. 2009E 0346 – 3. zmena z 12. 10. 2021 na predmet podnikania elektroenergetika s rozsahom podnikania distribúcia elektriny a dodávka elektriny.

Úrad listom ev. č. 25630/2021/BA z 29. 09. 2021 oznámil spoločnosti VEGUM začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil spoločnosti VEGUM, že podkladom pre vydanie rozhodnutia vo veci uloženia pokuty bude úradom zistené porušenie zákona č. 250/2012 Z. z.

Podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. prevádzkovateľ sústavy, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľ siete alebo prevádzkovateľ zásobníka je povinný predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku do 60 dní odo dňa, kedy sa zmenili podmienky, na základe ktorých bol prevádzkový poriadok schválený, vrátane zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Úrad vydal s účinnosťou od 01. 09. 2020 vyhlášku č. 181/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška úradu č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 181/2020 Z. z.“).

Kontrolou plnenia povinnosti podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. úradom bolo zistené, že spoločnosť VEGUM nepredložila v čase od 02. 09. 2020 do 60 dní, t. j. do 31. 10. 2020 úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku na základe zmien ustanovených vo vyhláške č. 181/2020 Z. z.

Nakoľko dňa 01. 09. 2020 nadobudla účinnosť vyhláška č. 181/2020 Z. z., došlo k rozsiahlej zmene právnej úpravy v obsahu pravidiel trhu v oblasti vnútorného trhu s elektrinou, ktorá sa okrem iného týkala údajov poskytovaných výrobcom elektriny, postupu pri zmene dodávateľa elektriny a zmeny bilančnej skupiny, zisťovania spotreby alebo dodávky elektriny pre odberné alebo odovzdávacie miesto pri zmene dodávateľa elektriny alebo pri zmene bilančnej skupiny. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že spoločnosť VEGUM bola povinná zapracovať pravidlá trhu do svojho prevádzkového poriadku a predložiť úradu na schválenie návrh na zmenu prevádzkového poriadku odo dňa, kedy nastali zmeny vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. od 02. 09. 2020 v lehote najneskôr do 31. 10. 2020.

Podľa § 13 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa zásobníka.

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. úradom vydané rozhodnutia podľa odseku 2 písm. a) až c), e), m) a n) sú záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom.

Z vyššie uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že schvaľovanie prevádzkového poriadku predstavuje výkon pôsobnosti úradu v oblasti vecnej regulácie, ktorá je samostatným druhom regulácie vykonávanej nezávisle od cenovej regulácie a prostredníctvom ktorej úrad vytvára vhodné podmienky pre vznik a existenciu fungujúceho prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky. Porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. zo strany spoločnosti VEGUM negatívne ovplyvnilo výkon pôsobnosti úradu v zmysle právomocí zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. Jednou z najdôležitejších úloh úradu v rámci regulácie sieťových odvetví je ochrana odberateľov, ktorí vystupujú v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektmi ako slabšia strana. Preto je výkon dohľadu nad znením prevádzkových poriadkov esenciálnou činnosťou úradu nevyhnutnou k dosiahnutiu ochrany konečných odberateľov. Prevádzkové poriadky, ktoré sú záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom, musia byť v súlade s platnou právnou úpravou, a to v celom ich rozsahu.

Správny orgán konštatuje, že závažnosť konania spoločnosti VEGUM zvyšuje aj samotná skutočnosť, že nekonaním spoločnosti VEGUM nastala situácia, kedy aktuálne platné a účinné pravidlá trhu neboli zapracované do prevádzkového poriadku, pričom prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy a zároveň aj pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou. V prípade zistenia dopustenia sa spáchania správneho deliktu zo strany regulovaného subjektu je úrad ako správny orgán povinný uložiť regulovanému subjektu sankciu, a to pokutu. Táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona č. 250/2012 Z. z.

Správny orgán listom ev. č. 25630/2021/BA z 29. 09. 2021 oznámil spoločnosti VEGUM, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 7 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia.

Spoločnosť VEGUM sa v úradom určenej lehote vyjadrila listom z 11. 10. 2021 zaevidovaným pod ev. č. 26679/2021/BA (ďalej len „vyjadrenie“), v ktorom okrem iného uviedla, že ako držiteľ povolenia č. 2009E 0346 – 2. zmena na podnikanie v energetike v rozsahu dodávka elektriny, distribúcia elektriny, zabezpečovala všetky činnosti a povinnosti voči úradu povereným ustanoveným zodpovedným zástupcom spoločnosti Spoločnosť VEGUM uviedla, že vzhľadom na kontrolovala agendu súvisiacu s plnením legislatívnych povinností, kde našla rozpracovaný dokument „Prevádzkový poriadok“ prevádzkovateľa distribučnej sústavy s poznámkami, že zmeny sa týkajú zapracovania ustanovení vyhlášky č. 181/2020 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška úradu č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom (ďalej len „pravidlá trhu“) účinných od 01. 09. 2020. Spoločnosť VEGUM uviedla, že k takto rozpracovanému dokumentu boli poznámky z 24. 09. 2020 týkajúce sa situácie, že tento návrh jej PP musí zosúladiť so vzorovým prevádzkovým poriadkom, ktorý vydá úrad a zverejní na svojich stránkach.

Spoločnosť VEGUM uviedla, že následne situáciu ešte skomplikovala pandémia

ochorenia COVID-19.

Spoločnosť VEGUM uviedla, že vzhľadom na tieto okolnosti v čo najkratšom čase predloží úradu v súlade s ustanovením § 15 ods. 6 zákona č. 250/2012 Z. z. na schválenie návrh nového znenia prevádzkového poriadku vypracovaného v súlade so vzorovým prevádzkovým poriadkom pre distribúciu elektriny a v súvislosti s uplatnením a zapracovaním ustanovení vyhlášky č. 181/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška úradu č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, účinných od 01. 09. 2020.

V závere svojho vyjadrenia spoločnosť VEGUM uviedla, že verí, že odbor kontroly úradu jej vyjadrenie zohľadní v rámci správneho konania a jej konanie vyhodnotí len ako opomenutie s tým, že spoločnosť VEGUM svoje porušenie zákona v krátkom čase napraví.

Správny orgán k vyššie uvedenému vyjadreniu spoločnosti VEGUM uvádza, že z ustanovenia § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z., ktoré porušila spoločnosť VEGUM, vyplýva, že predloženie návrhu na zmenu prevádzkového poriadku sa viaže na zmenu podmienok, vrátane zmien vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. regulovaný subjekt je povinný predložiť návrh na zmenu prevádzkového poriadku ak sa zmenili podmienky. Pričom zmenu podmienok jednoznačne deklarovala vyhláška č. 181/2020 Z. z.

Správny orgán pre úplnosť uvádza, že na webovom sídle úradu sa nachádza vzorový prevádzkový poriadok, ktorý bol zverejnený ešte na základe prechodného ustanovenia § 45 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z., ktorý súvisí s ustanovením § 15 ods. 6 prvej vety zákona č. 250/2012 Z. z.

Podľa § 45 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. úrad vypracuje do 31. marca 2013 vzorový prevádzkový poriadok prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy, vzorový prevádzkový poriadok prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy a vzorový prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej siete. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete zapracujú osobitné podmienky prevádzkovania svojej distribučnej sústavy alebo distribučnej siete do vzorového prevádzkového poriadku a predložia ho na schválenie úradu najneskôr do 31. mája 2013.

Je potrebné uviesť, že citované ustanovenie § 45 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. nie je platné univerzálne do budúcnosti na všetky zmeny v prevádzkových poriadkoch, ale bolo záväzné v čase prijatia nového zákona č. 250/2012 Z. z. v roku 2012 a následne so zapracovaním zmien do vzorového prevádzkového poriadku najneskôr do 31. 05. 2013.

Správny orgán ďalej opierajúc sa o gramatický, jazykový a logický výklad ustanovenia § 15 ods. 6 prvej aj druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. uvádza, že zákonodarca neukladá povinnosť úradu zverejniť nový vzorový prevádzkový poriadok na svojom webovom sídle, inak povedané úrad nemá povinnosť pri každej legislatívnej zmene zverejňovať na svojej webovej stránke vzorový prevádzkový poriadok, ktorý by reflektoval platné zmeny legislatívy a ktorý by bolo možné prevziať a podať ako návrh na úrad.

Vyjadrenie spoločnosti VEGUM má tendenciu navodiť dojem, že dôvodom nesplnenia si povinnosti podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. z jej strany je nezverejnenie vzorového prevádzkového poriadku úradom na webovom sídle. Opierajúc sa o znenie § 15 ods. 6 zákona č. 250/2012 Z. z. považuje správny orgán takúto argumentáciu za

neakceptovateľnú, keďže spoločnosť VEGUM viaže možnosť splnenia povinnosti v zmysle § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. na neexistujúcu, resp. fiktívnu povinnosť, ktorú úrad v zmysle ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. nemá. Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že nie je možné podmieniť splnenie povinnosti regulovaným subjektom podľa § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. tým, že úrad zverejní vzorový prevádzkový poriadok so zapracovanými zmenami v súlade s vyhláškou č. 181/2020 Z. z. Inak povedané, úrad si svoju povinnosť v zmysle § 45 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. s poukazom na § 15 ods. 6 prvej vety zákona č. 250/2012 Z. z. splnil a v zmysle § 15 ods. 6 druhej vety zákona č. 250/2012 Z. z. úrad nie je povinný zverejniť nový vzorový prevádzkový poriadok na webovom sídle úradu.

Spoločnosť VEGUM vo svojom vyjadrení okrem iného uviedla, že verí, že úrad jej vyjadrenie zohľadní v rámci správneho konania a jej konanie vyhodnotí len ako opomenutie. Správny orgán zobral pri určovaní výšky pokuty v zmysle tohto rozhodnutia do úvahy všetky skutočnosti uvedené spoločnosťou VEGUM v jej vyjadrení a ako poľahčujúcu vyhodnocuje pri určovaní výšky pokuty v zmysle tohto rozhodnutia skutočnosť, že spoločnosť VEGUM nenamieta spáchanie správneho deliktu vo svojom vyjadrení.

Správny orgán preskúmal všetky podklady potrebné pre zistenie skutočného stavu veci a dospel k záveru, že spoločnosť VEGUM porušila zákon č. 250/2012 Z. z. Správny orgán pri ukladaní pokuty spoločnosti VEGUM podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. vo výške 1 300,- eur za porušenie povinnosti uvedenej vo výroku tohto rozhodnutia bol viazaný kritériami voľného hodnotenia dôkazov a správnej úvahy podľa § 36 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z. Pri určovaní výšky uvedenej pokuty správny orgán prihliadol najmä na spôsob, čas trvania a možné následky protiprávneho stavu.

Správny orgán v rámci správneho konania zhodnotil všetky dôkazy, skutočnosti svedčiace v prospech aj v neprospech spoločnosti VEGUM jednotlivu aj v ich vzájomných súvislostiach. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol ustanovenia dotknutých právnych predpisov, z ktorých úrad vychádzal pri konštatovaní porušenia zákona spoločnosťou VEGUM a ktoré správny orgán použil ako východisko pre kvalifikáciu správneho deliktu vo výroku rozhodnutia. Následne správny orgán s použitím správnej úvahy rozvinul výklad príslušných ustanovení zákona, na základe ktorých dospel k záveru preukázaného porušenia zákona č. 250/2012 Z. z.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že spoločnosť VEGUM je povinná dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá a je povinná sledovať všetky zmeny v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Správny orgán zohľadnil fakt, že je jednou zo základných povinností spoločnosti VEGUM plniť si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z platnej právnej úpravy upravujúcej oblasť regulácie sieťových odvetví.

Zároveň správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že podmienkou pre vydanie povolenia na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny je určenie zodpovedného zástupcu, ktorý zodpovedá za odborné vykonávanie povolenej činnosti podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom inštitútu zodpovedného zástupcu je zabezpečiť odborný a legálny výkon podnikania prevádzkovateľa distribučnej sústavy v oblasti energetiky. Spoločnosť VEGUM má byť odborne spôsobilá osoba, ktorá je povinná vykonávať regulovanú činnosť v súlade s platnou legislatívou.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty zároveň zohľadnil skutočnosť, že spoločnosť VEGUM pristúpila k náprave protiprávneho tým, že dňa 11. 10. 2021 doručila úradu návrh na schválenie prevádzkového poriadku.

Správny orgán prihliadol na čas trvania protiprávneho stavu, ktorý trval od 01. 11. 2020 do 10. 10. 2021. Zároveň správny orgán zohľadnil skutočnosť, že po celý čas trvania zisteného porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. aktuálne platné a účinné pravidlá trhu neboli zapracované do prevádzkového poriadku. Správny orgán dodáva, že aj napriek tomu, že v prípade porušenia zákona č. 250/2012 Z. z. ide o administratívnu povinnosť spoločnosti VEGUM, avšak úradom schválený prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy je záväzný nielen pre samotného prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ale pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou, čiže aj pre odberateľov, ktorí v zmluvných vzťahoch s regulovanými subjektmi vystupujú ako slabšia strana. Úrad v rámci svojich kompetencií zverených mu zákonom č. 250/2012 Z. z. zabezpečuje dohľad nad znením prevádzkových poriadkov, ktorých aktuálnosť je nevyhnutná k dosiahnutiu ochrany odberateľov a zároveň k dosiahnutiu fungujúceho prostredia v oblasti regulácie elektroenergetiky.

Ďalej správny orgán ako prirážajúcu okolnosť vyhodnotil aj skutočnosť, že sa spoločnosť VEGUM dopustila v zmysle ustanovenia § 36 ods. 7 zákona č. 250/2012 Z. z. správneho deliktu opakovane do 3 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia č. 0020/2018/K o uložení pokuty vo výške 500,- eur z 02. 07. 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. 07. 2018. Správny orgán teda vzal do úvahy skutočnosť, že spoločnosť VEGUM bola upozornená na dodržiavanie platných právnych predpisov v oblasti regulácie sieťových odvetví, a aj napriek tomu sa dopustila opakovane správneho deliktu.

Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých okolností týkajúcich sa spôsobu, času trvania a možných následkov porušenia povinnosti, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uložení pokutu za porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. vo výške 1 300,- eur, ktorá je na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočné preventívne opatrenie voči spoločnosti VEGUM. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku proti spoločnosti VEGUM (individuálne pôsobenie). Postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie); tento účinok potom môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu včas a vecne správne vyvodený. V prípade, že ide o finančný postih, musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu.

Správny orgán listom ev. č. 25630/2021/BA z 29. 09. 2021 oznámil spoločnosti VEGUM, že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 7 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia. Spoločnosť VEGUM sa v určenej lehote písomne vyjadrila. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by účastníkovi konania neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly,

Bajkalská 27, P.O.BOX 12, 820 07 Bratislava 27. Rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Ing. Olga Leitgebová
poverená riadením odboru kontroly

Rozhodnutie sa doručí: VEGUM a. s., Gumárenská 337, 972 23 Dolné Vestenice